

Jens G. Ferkingstad

Skudenes

Jens G. Ferkingstad var født 31. juli 1916 på Ferkingstad. Hans foreldre var Gunvald og Bertha Maria Gunvaldsen Ferkingstad. Faren forliste med S/S «Norge» ved Rockall på vei til Amerika i 1904. Jens fikk tidlig utreisetrang. Han tok sin første hyre i 1937 og dro på langfart. Da krigen brøt ut i Europa, seilte han på utenlandske båter. Han var i Australia da tyskerne invaderte Norge. Jens reiste til England i 1941 og vervet seg i Den Kongelige Norske Marine 12.7.1941. Hans første båt ble KNM «Heimdal» som var treningskip for den norske marine og stasjonerte i Port Edgar i Skottland.

28.7.1941 ble han utskrevet som u.d.m. (utskrevet dekksmann). Den norske marinen hadde nå overtatt 5 såkalte gaveskip. Dette var gamle amerikanske krigsskip som var bygd i tidsrommet fra 1914 til 1918, og de hadde ligget i opplag i mange år. Det var behov for en stor overhaling før de ble satt inn i krigstjeneste. Jagerne eller destroyerne kunne gjøre en fart på 30 knop, men var elendige sjøbåter. De hadde lange og smale skrog og oppførte seg derfor annerledes enn andre skip under manøvreringen. Et av fartøylene var KNM. «Mansfield» som Jens mønstret på som u.d.m. 28.7.1941. Besetningen var på 120 mann.

Før Jens gikk ombord, hadde «Mansfield» foretatt et tokt til Øksfjord i Finnmark. Det fant sted i april 1941 og en gruppe commandosoldater var med på raidet og prøvde å ødelegge stedets sildoljefabrikk. Livet på banjeren på disse gamle jagerne var ikke behagelig, det passet inn med år- gangen.

Jageren «Mansfield» gikk først til Scapa Flow på Orknøyene der mannskapet gjennomgikk det obligatoriske treningsprogrammet. Så gikk turen til Liverpool, og de ble satt inn i eskortetjeneste. Disse gamle krigsskipene fra 1918 var lite egnet til å operere i Nordatlanten, de hadde lite fribord og sjøen sopte stadig over dekket. Fartøyet viste tydelige tegn på å være en dårlig sjøbåt. Jens ble værende ombord til 11.2.1942 og hadde da deltatt i eskortering av hele 22 konvoier.

Samme dag gikk han ombord i KNM «Lincoln» som var av samme type. Den var krigsklar for den norske marine fra februar 1942. Jageren ble satt inn i «Western Local Escort Force.» De hadde base på St. John's på Newfoundland. Han ble ombord fra 11.2.1942 til 21.8.1942, da han ble sendt til Camp Norway, til den norske skytter- skolen i Lunenburg. Etter skytterkurset ble han beordret tilbake til «Lincoln» 15.11.1942 som kanoner.

I tiden desember 1942 til januar 1943 opererte «Lincoln» som egen «Task Unit» i Midt- og Vest-Atlanten. I alt eskorterte jageren 58 konvoier.

Fra 27.1 til 29.1.1944 tjenestegjorde han ombord i MD «Liverpool». Og fra 30.1.1944 til 7.3.1944 var han ombord i MD «Devonport».

8.3.1944 ble Jens beordret ombord i den nye norske jageren KNM «Svenner». Det var tre fra Skudenes ombord, og alle hadde flere års erfaring i krigssonen. Disse var foruten Jens: Kristoffer Nilsen og Åsmund Simonsen. Tidlig på morgenen 6.6.1944 ble «Svenner» truffet av en tysk torpedo. Noen tyske torpedobåter kom fra Le Havre og hadde gått ut mot den østlige flanken av invasjonstyrken.

Åsmund overlevde angrepet og vi gjengir i det følgende hans beretning:

«Den 8.mars ble jeg beordret til å gå ombord i en ny norsk jager, som ble bygget i Greenock i Skottland. Det var jageren «Svenner». Den hadde en besetning på 235 mann, var ca. 120 meter lang. Den hadde en armering på 4 stk. kanoner, 1 stk. Twin Bofors, 4 stk. Oerlikon, 8 stk. torpedorør og 70 stk. synkeminer. Skipssjef var kapt.ltn.

Militærtjeneste (særopplæring se side 8)

Sted, avd., fartøy	Fra	Til	Dager		Tjeneste som	Attesteres
			i alt	syk		
HEIMDAL	27/7	25/8-41			h.d.m.	
" Marskild	28/7	" 2-42			---	
" "Lincoln"	1/2	2/8-42			---	
Tampforway	2/8				---	
NM "Lincoln"		5/11-42			---	
Tampforway	5/11	15/11-42			---	
NM "Lincoln"	15/11	25/11-44			Kanemmandsk.	
MD. Liverpool	27/11	29/11-44			h.d.	
" Devonport	30/11	7/3-44			---	
NM "Svenner"	8/3	6/6-44			---	
MD. Devonport	8/6	10/11-44			---	
NM "Arendal"	1/11	17/2-45			---	
SK.	17/2	2/2-45			---	
M/S Edinburgh	2/2-45	12/5-45			---	
MØØ	15/5	12/10-45			Battj.	
MKV	15. oktober	1945			Dimittert	

MARINETS HJEMMANDSKAP
 1. afdeling
 Krigsforvaltningen
 Landsk. S.

H. J. ...
 ...

Her attesteres i tilfelle «fri for verneplikt», «fritatt for ordinær fredstjeneste» og «har avtjent all pliktig ordinær fredstjeneste»*):

..... / 19....

..... / 19....

Stempel

Stempel

*) Kan bli gjort om som følge av stortingsvedtak eller kgl. res. i samsvar med vernepliktloven.

Tore Holte. Det var flere av mannskapet som kom fra «St. Albans», så vi hadde god krigserfaring. Det var litt av et syn som møtte oss. I forhold til «St. Albans» var dette hotell i luksusklassen. Vi hadde aldri sett noe bedre, og alle var ivrige på å komme igang. Vi gikk opp til Scapa Flow for innøving. Her gjennomgikk vi harde øvelser, og vi følte at noe spesielt var på gang. Etter at øvelsene var ferdige, ble vi beordret til å gå sørover. Det viste seg da at vi var sammen med en armada av båter og soldater som skulle utgjøre invasjonstyrkene. Den 6. juni 1944 gikk vi med kurs for franske kysten. Vi hadde nå i oppdrag å eskortere de to store slagskipene «Warspite» og «Ramillies». Foruten mineveiperne lå vi fremst i formasjonen. De allierte krigsskipene hadde satset på å overraske fienden. Invasjonsstyrkene var inndelt i fem forskjellige angrepsgrupper. Disse hadde fått kodenavnene Utah, Omaha, Gold, Juno og Sword.

Vi var i den gruppen som hadde fått tildelt «Sword», og det samme var den andre norske jageren «Stord». Vi skulle nå angripe et område i Normandie som het Quistreham, nord for Caen.

Tidlig om morgenen den 6. juni 1944 ble vi truffet av en tysk torpedo. Noen tyske torpedobåter kom fra Le Havre, og hadde gått ut mot den østlige flanken av invasjonstyrken. De hadde helt uventet trengt gjennom røketeppet som var lagt omkring oss. Det ble fyrt av 15 torpedoer, og en av disse traff «Svenner» midtskips. Skipet knakk i to på midten, og midtskipet begynte å synke. Akter og foran på skipet løftet seg så opp i en V. Jeg sto helt bak på akterdekket da torpedoen kom. Vi kunne se to stykker, den ene bommet men den andre traff. Da skipet knakk og akterdekket reiste seg, var jeg veldig i tvil hva jeg skulle gjøre. Etter å ha tenkt meg om litt, og siden flere og flere hoppet i sjøen, valgte jeg å gjøre det samme. Jeg fant en trosse og bandt den fast i rekkverket på skipet. Så firte jeg meg ned i sjøen. Under hele krigen, mens jeg var ombord, hadde jeg alltid for vane å ha et lite skruejern, en stor skiftenøkkel og en lommelykt i baklommen. Dette hadde jeg nå helt glemt, men det lå fortsatt i lommen.

Jeg svømte nå litt rundt i sjøen for å orientere meg, og det var både levende, sårede og døde rundt meg. Det var ikke noe jeg kunne gjøre, så jeg måtte prøve å komme

meg ombord i en båt. Et godt stykke unna kunne jeg se en tom flåte, men jeg var nå temmelig utslitt, og det var langt å svømme. Heldigvis var jeg en god svømmer, så jeg måtte ta sjansen. Det var rundt 100 meter, og da jeg nådde fram dit, var det ikke mye krefter igjen.

Nå oppdaget jeg samtidig at det var to personer som hang langs siden på flåten, hvor de hadde festet seg til noe tauverk. Det lå også en person oppe på flåten, som det siden viste seg allerede var død. Jeg var redd for å miste bevisstheten, så jeg tredde armene inn i tauverket som hang langs siden på flåten. Og slik ble jeg hengende for å vente på hjelp. Etter cirka en halvtime kom den engelske jageren HMS «Swift» og begynte å plukke opp folk i området. Dette var klart et brudd på instruksjonen, så vi var heldige at den stanset. De slapp ut et nett, slik at det var mulig å klatre ombord. Jeg var fremdeles så utmattet at jeg ikke klarte å komme meg ombord. Dette så mannskapet ombord i båten, så to stykker kom ned på flåten og hjalp meg ombord.

Da jeg like etter skulle reise meg opp, oppdaget jeg at det var noe tungt bak i lommen min. Og da jeg kjente etter, var det lommelykta og skiftenøkkelen. Tenk at jeg hadde svømt rundt i sjøen og nesten satt livet på spill på grunn av disse tingene! Rasende tok jeg skiftenøkkelen og kastet den så langt jeg kunne ut over sjøen. Av et totalt mannskap på 235 personer, var 36 omkommet. En av de omkomne var Kristoffer Nilsen fra Skudeneshavn. Alle overlevende ble så fraktet tilbake til England, og jeg ble like etter overført til Materialdepotet i Devonport.»

Jens ble værende på marinedepotet «Devonport» til 10.11.1944. Da ble han beordret ombord i jageren «Arendal», som var bygget i Birkenhead. Den hadde en besetning på 196 mann. Jens ble ombord til 17.2.1945, da han ble overført til S.O.K. og senere til M/S «Edinburgh». Der var han fra 21.2.1945 til 12.5.1945. Vi antar at «Edinburgh» var et engelsk troppetransportskip da vi ikke kan finne det i norske register.

15.5.1945 ble han overført til MKØ (Horten) i båt-tjeneste, senere til MKV (Haakonsværn). Han ble dimmitert 15.10.1945.